

ДУХОВНАТА МИСИЯ НА ПОКЛОННИЧЕСТВОТО И ВЪЗРОЖДЕНСКИТЕ ПРОЦЕСИ В СЛИВЕН

Росица Георгиева

През възрожденската епоха Сливен е значимо средище на движението към духовен просперитет и в контекста на неговата идентичност поклонничеството се вписва като определяща характеристика. В превратния исторически ход след XIV в. сливенци загубват онази духовна среда на общение, която са намирали в своята Малка Света гора. Впоследствие, наследеното от нея се допълва от нови прояви - ренесансова будност, търсене на форми за изразяване на национално самочувствие и лично достойнство, на материално благополучие, осигуряване на известни права, привилегии и пр. Възрожденският деятел Иван Добровски отбелязва: "Хаджийството беше едно време много почетно, каквото барон, гдето се казва в Европа".¹

Експонирането на темата за поклонничеството, в толкова голям хронологически и тематичен обхват, е опит да се аргументира тезата за ролята му в онези процеси, които имат дългосрочна значимост във възрожденската епоха. Потребността от проучване на многоаспектната интензивност на явлението в локален мащаб е наложителна за излагане на аргументирани тези в историческото научно пространство.

Поклонничеството на сливенци е мотивирано от някои специфични предпоставки. Стопанското възмогане на града дава отражение върху социалния състав на неговото население. Например, през 1845 г. 10% от талоните за плащане на поголовния данък са от високите категории - богати граждани, 10% средни и 10% нисши т.е. бедни.² В "Опит за история на град Сливен" д-р Симеон Табаков отбелязва, че в Ерусалим отивали всички сливенци, които имали повече от 20 хил. гроша "сермия" т.е. капитал - едно завидно за времето си състояние.³ За богатите сливенски търговци и заможни занаятчии титлата "хаджия" е престижна поради икономическия си еквивалент.

Сливен е ситуиран на главния търговски път, който идва от Цариград и Одрин, и води в посока на север и североизток от Стара планина и Дунав. Поклонни-